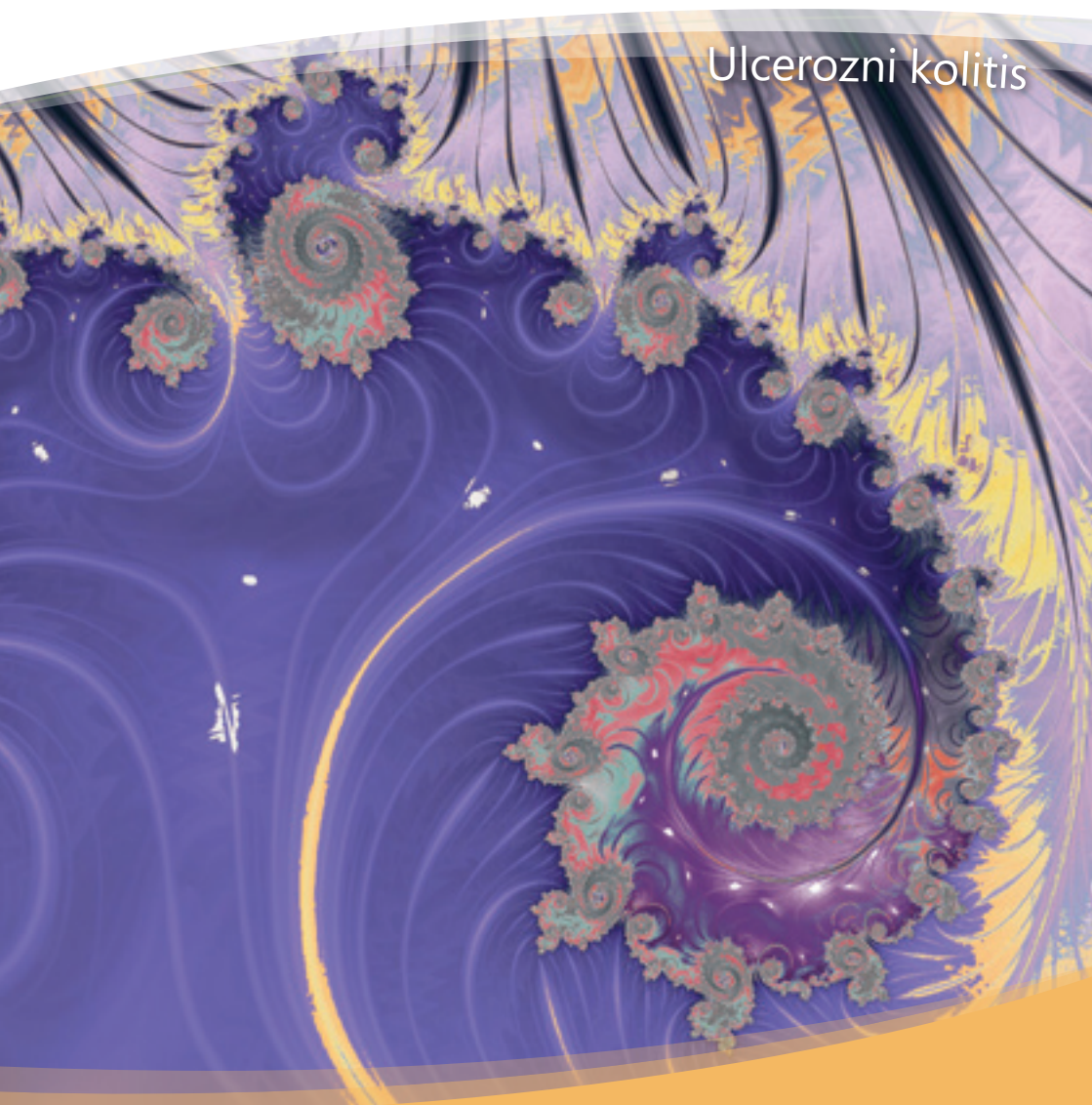

Informacije za pacijenta

Serbokroatisch

Srpskohrvatski

Ulcerozni kolitis

ULCEROZNI KOLITIS
Jednostavno objašnjenje

*Colitis ulcerosa (ulcerozni kolitis) spada među **kronicne upalne bolesti cijreva (=KBC).***

KARAKTERISTIKE ULCEROZNOG KOLITISA

- Bolest uglavnom počinje u dobi **između 15 i 30 godina.**
- Žene i muškarci oboljevaju **podjednako često.**
- **Najčešći simptomi** su bolovi u trbuhu i snažni grčevi, učestali proljevi, krv i sluz u stolici.
- Bolest se odvija u **naizmjeničnim fazama**; faze akutne bolesti i faze mirovanja.
- Uzrok ove bolesti nije točno poznat. Vjerojatno su **prisutni različiti** čimbenici kao što su: predizpozicija, pojačana ali neadekvatna imunološka reakcija na crijevnu floru ili čak uticaj sredine.
- Ova bolest nije zarazna.

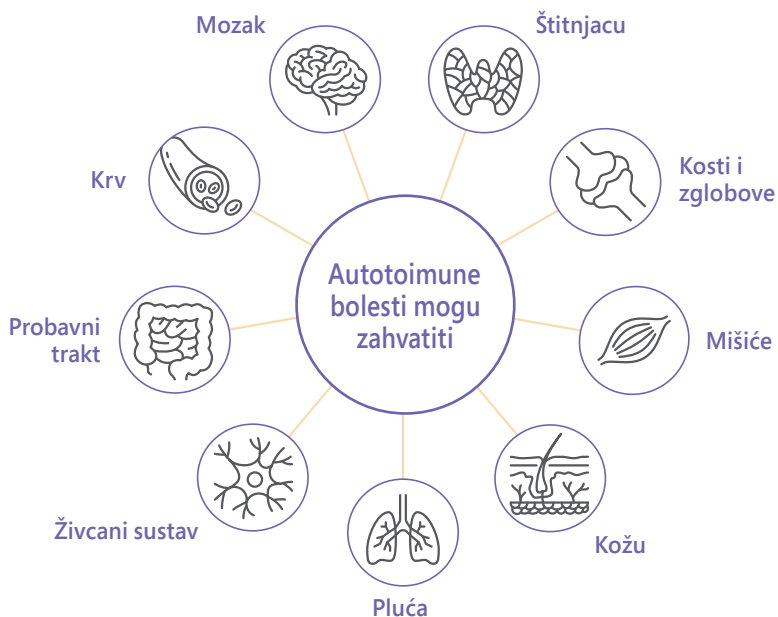
ULCEROZNI KOLITIS - PITANJA I ODGOVORI

Što je ulcerozni colitis?¹

Ulcerozni kolitis je upala debelog crijeva. To je kronična, neizlječiva bolest koja se ipak može učinkovito i dugoročno liječiti. Bolest se javlja u fazama koje se smjenjuju, od akutne faze sa izraženim simptomima do faze potpunog mirovanja bolesti.

Što je autoimuna bolest?²

Kod autoimunih oboljenja radi se o kroničnim upalnim procesima. Širom svijeta je trenutno 5-8% ljudi oboljelih od različitih (80-100) vrsta autoimunih bolesti. Poslije srčano-žilnih i tumorskih bolesti, autoimune bolesti su po učestalosti treće u svijetu.

Kakve tegobe može prouzročiti ulcerativni colitis?¹

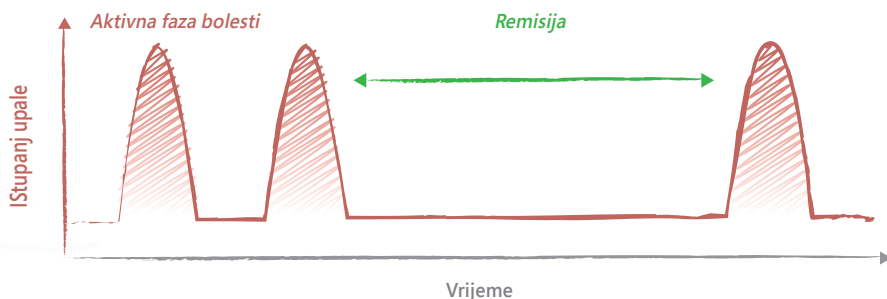
- Proljev (pomijesan sa krvi i sluzi)
- Bol u trbuhu
- Gubitak tjelesne težine
- Groznica
- Slabost
- Učestale stolice
- Tvrdica stolica

Koje pridružene bolesti mogu pratiti ulcerozni colitis?

- Upale zglobova
- Promjene na koži
- Upale oćiju
- Smanjenje koštane mase
- Promjene jetre i žučovoda

Karakteristike tijeka bolesti?³

Jedna od glavnih karakteristika ove bolesti je da se odvija u različitim fazama. U teškoj, aktivnoj fazi bolesti često je potrebno i bolničko liječenje. U fazi bez tegoba, moguće je voditi uobičajeni svakodnevni način života.

Koji su ciljevi liječenja ulcerativnog kolitisa?⁴

- Potpuno i trajno izlječenje upaljene crijevne sluznice (= remisija).
- Što duži interval bez simptoma u kojem je moguće voditi uobičajeni svakodnevni način života bez tegoba.

Koje su mogućnosti liječenja ulceroznog kolitisa?^{4,5}

Vrlo važno je započeti liječenje ulceroznog kolitisa što ranije. Vrš liječnik ima na izbor različite lijekove. Primjerice to su:

- **Amiosalicilati** (poznati pod nazivom 5-ASA preparati) uspješno suzbijaju upalu.
- **Kortizon** se može primjeniti u aktivnim fazama bolesti s namjerom da ublaži simptome bolesti, no ne treba ga koristiti za trajno liječenje.
- **Biološki lijekovi** se primjenjuju ubrizgavanjem pod kožu ili direktno u venu. Ovi lijekovi mogu izravno oslabiti ili prekinuti mehanizam oboljenja čime slabi upala u tijelu.
- **Imunosupresivi** su lijekovi koji blokiraju ili oslabljuju reaktivnost imunološkog sustava čime se usporava tijek bolesti.

Da li moram na operaciju?⁴

U bolesnika sa uleroznim kolitisom, opracija može u nekim slučajevima biti neophodna:

- Kada nastupe komplikacije
- Kod bolesnika sa teškim oblikom bolesti
- Kada lijekovi izgube svoju djelotvornost

PITANJA IZ SVAKODNEVNOG ŽIVOTA KOJA SE NAMEĆU

Da li je ulcerozni kolitis nasljedna bolest?^{6,9}

Postoji jasna sklonost nasljeđivanja autoiminih bolesti. Nerijetko, oboljeli od ulceroznog kolitisa pokazuju genetsku sklonost ovom oboljenju.

Da li mogu roditi djecu?⁷

Da. O svojoj želji za djecom razgovarajte svakako sa svojim liječnikom i svakako o tome obavjestite svog ginekologa. Nipošto ne prekidadjte liječenje samoinicijativno.

Da li je ulcerozni kolitis zarazna bolest?⁸

Ne.

Da li se mogu cijepiti?

Da, ali treba uzeti u obzir lijekove koje uzimate. Razgovarajte sa svojim liječnikom o primjerenom obliku cjepiva.

Da li mogu putovati?⁹

Da. Ukoliko nemate tegoba ili su one vrlo blage, možete putovati. Posavjetujte se sa liječnikom koje lijekove trebate ponijeti sa sobom na put. Potražite podlistak o putovanju, on sadrži preporuke za putovanja osoba sa ulceroznim kolitisom.

Što mogu učiniti protiv osjećaja straha i neizvjesnosti?

Niste sam! Mnogi bolesnici sa ulceroznim kolitisom osjećaju strah razvijaju depresiju. Razgovrajte o tome sa svojim liječnikom.

Da li će bolest proći sama od sebe?

Ne. Ulcerozni colitis je autoimuna bolest koja se razvija u fazama I u pravilu iziskuje liječenje, jer bi se u suprotnom, bolest pogoršala. Faza mirovanja bolesti ne znači da je bolest izliječena.

Da li pušenje utječe na ulcerozni kolitis?¹⁰

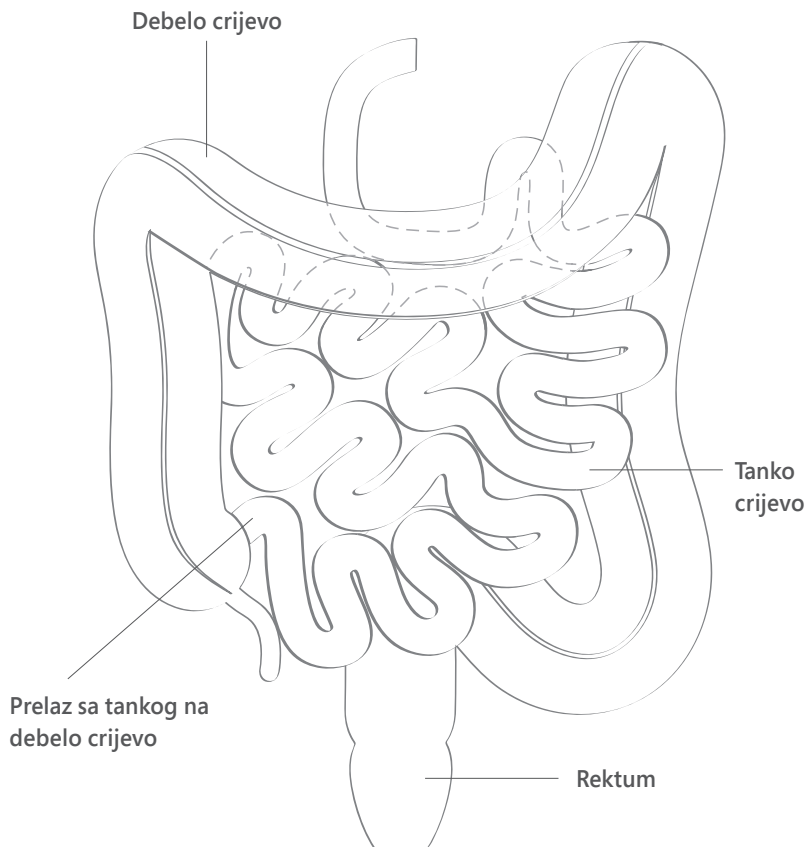
Pušenje najvjerojatnije ne utječe na početak i daljnji tijek bolesti. Međutim, poznato je da pušenje povećava rizik razvoja raka pluća. Oderknite se pušenja!

Kako utječe ulcerozni kolitis na moje zdravlje i prehranu?^{3,4}

Jedite hranu koja vam prija. Zdrava i uravnotežena prehrana se uglavnom dobro podnosi u fazama mirovanja bolesti. Ukoliko vam određena hrana ne odgovara, nemojte ju jesti. Kada nastupi aktivna faza bolesti možda će biti korisno prilagođavanje ishrane. O tome se svakako posavjetujte sa vašim liječnikom.

Što mogu učiniti kako bih pozitivno utjecao/utjecala na tijek bolesti?³⁻⁵

- Ako pušite, trebali biste prestati. Dostupne su različite metode odvikavanja od pušenja.
- Pridržavajte se preporuka vašeg liječnika o prehrani.
- Uživajte u zdravom načinu života, izbjegavajte "stres", bavite se sportom i uspostavite ravnotežu između vremena za aktivnosti i odmaranje.
- Idite redovno na kontrolne preglede, čak i u fazama mirovanja bolesti.

MALI RIJEČNIK

Ulcerozni kolitis	(Colitis ulcerosa) zapaljenje debelog creva sa stvaranjem čira.
<i>Colon</i>	debelo crijevo
<i>-itis</i>	kada se reč završava na „-itis“, to znači da je u pitanju upala
<i>ulcerosa</i>	potiče od latinskog izraza „Ulcus“ = čir
Fisura	malo napuknuće
Remisija	kod ulceroznog kolitisa → zalječenje sluznice creva
Stenoza	suženje
Striktura	posebno usko mjesto (npr. u crevu)

Vaš liječnik vam može pomoći pri određivanju daljnjih koraka u liječenju vaše bolesti.

Ukoliko imate pitanja o ulceroznom kolitisu ili o mogućnostima liječenja, zatražite što prije pregled kod svojeg liječnika.

Informacije iz ove brošure potiču iz sledećih izvora koji sadrže i dodatna objašnjenja:

1. <https://www.dccv.de/betroffene-angehoerige/medizinische-grundlagen/was-ist-colitis-ulcerosa> (posećeno poslednji put 9.8.2021)
2. <https://www.imd-berlin.de/spezielle-kompetenzen/autoimmunshyerkrankungen.html> (posećeno poslednji put 16.8.2021)
3. <https://innovall.de/ratgeber/ced/colitis-ulcerosa> (posećeno poslednji put 16.8.2021)
4. <https://www.gesundheit.gv.at/krankheiten/verdauung/darmerkrankungen/ursachensymptome> (posećeno poslednji put 29.7.2021)
5. <https://www.minimed.at/medizinische-themen/stoffwechsel-verdauung/colitis-ulcerosa> (posećeno poslednji put 10.8.2021)
6. Degenhardt et al.; Genetik des Morbus Crohn und der Colitis ulcerosa; Der Gastroenterologe DOI 10.1007/s11377-016-0127-z
7. <https://ced-kompass.at/dein-leben-mit-ced/partnerschaft/familienplanung> (posećeno poslednji put 10.8.2021)
8. <https://www.hilfefuermich.de/ist-colitis-ulcerosa-ansteckend> (posećeno poslednji put 16.8.2021)
9. <https://www.oemccv.at/krankheitsbilder-ced> (posećeno poslednji put 2.8.2021)
10. <https://www.ced-trotzdem-ich.de/unterstuetzung-erhalten/news/rauchen-mit-ced-morbus-crohn> (posećeno poslednji put 16.8.2021)
11. Blackwell et al.; The impact of smoking and smoking cessation on disease outcomes in ulcerative colitis: a nationwide population-based study; Aliment Pharmacol Ther. 2019;00:1–12

Kome se mogu obratiti?

CED-Kompass – Servis ÖMCCV-a

Kontakt: Mariannengasse 10/13, 1090 Wien, T: +43 1 946 26 71,

office@ced-kompass.at, www.ced-kompass.at

ÖMCCV (Austrijsko Morbus Crohn – Colitis ulcerosa udruženje)

Kontakt: www.oemccv.at, office@oemccv.at, T: +43 (0)1/333 06 33

Informacije o djelovanju i mogućim neželjenim učincima lijekova možete dobiti od liječnika ili ljekarnika ili pročitati iz listića priloženog u kutiji lijeka.

Uz podršku

ASTRO PHARMA ★
www.astropharma.at

rem_pat_CU_skr_REM112_03/22